

Dialog: Fernando Arrabal og Michel Houellebecq

Den omtalte franske forfatter, Michel Houellebecq er blevet anklaget for at være alt fra racist til pædofil, fordi omverdenen tilsyneladende sætter lighedstegn mellem forfatteren og personerne i hans bøger. Houellebecq har derfor sagt nej til interviews. En undtagelse er dog den i Paris bosatte spanske forfatter, Fernando Arrabal - også han kendt for at være en kontroversiel provokatør - der betragter Houellebecqs seneste polemiserede roman "Plateforme" som en "moralisk afhandling og et lyrisk digt i vor tid". Houellebecqs roman "Elementpartikler" udkom i efteråret på dansk. Nedenstående er et uddrag af en længere samtale mellem de to forfattere i Paris, hvor Houellebecqs hund Clément også var til stede.

(Fernando Arrabal = FA

Michel Houellebecq = MH)

FA: Det rygtes i internationale aviser, at Michel Houellebecqs forlæggere har beordret ham til at holde sig på afstand af pressen. Frygter dine forlæggere, at ...

MH: ... De har ikke noget at frygte. Jeg er ikke noget modigt menneske.

FA: Michel, hovedpersonen i "Plateforme" drømmer om hævn, efter at en gruppe fundamentalistiske terrorister har dræbt 117 turister.

Når han står over for sin elskede Valéries massakrerede krop, siger han de ord, som har vakt så stor skandale: "Jeg føler et gys af begejstring, når jeg hører at man har dræbt en terrorist... Jeg hader islam... den har ødelagt hele mit liv".

MH: Jeg deler ikke Michels hævnthirst, selvom jeg godt forstår den.

FA: For et moderne menneske er det barnligt at gå rundt med hævn tanker! ...

MH: Vor tids menneske glemmer med sin arbejdshunger kærligheden. Af ren egoisme har det svært ved at acceptere ægteskabet, men det kender ikke kunsten at elske. Det har skabt et system, hvor det er umuligt at leve.

FA: "Ave Cesar morituri" (Hil dig Cæsar, dem som skal dø...)

MH: Jeg tror at et præcist missil for altid kunne ødelægge den sorte sten i Mekka.

FA: Det er en provokation!...

FA: I din roman ender Michel og Valérie med at opleve "den vilde kærlighed".

MH: De nyder den rene romantik, altruismen, ømheden og fellatio med hindbærsmag.

FA: Men før de opdagede, at de blev genfødt i kærligheden, var Michel en middelmådig moderne snylter!

MH: Han var en typisk onanist, ikke-militant racist og ungarl. Han foretog sin daglige pilgrimsfærd til et "peep show". Hans havde kedelige drømme, og når han en aften prøvede at skore, måtte han styrke sig med en gin tonic og tage en viagra for ikke at døse hen. Han lignede de fleste andre i fyrrårsalderen.

FA: Du er blevet kaldt reaktionær på grund af denne roman, men avisen Le Monde forsvarer dig. Du er også blevet forkastet som racist, selvom du indleder bogen med et forførende portræt af Aicha.

MH: Jeg har aldrig forvekslet arabere med islamister.

FA: Man har kaldt dig "pædofil", men Valérie i "Plateforme" er langt fra nogen Lolita: hun er tredive år, intelligent, antifeminist, en god elskerinde og altruistisk som så mange talentfulde kvinder i dag.

MH: Og de mest uanstændige ateister nægter mine romanpersoner retten til at have antireligiøse følelser.

FA: Skal jeg sige "Amen"?

MH: Har vi så få illusioner, at vi ikke en gang er i stand til at takke Gud?

FA: Men hvor mange af os ville ikke være troende, hvis vi var fri for fundamentalisternes forbandet inkvisitoriske integrationstrang!

MH: En religion, der er forenelig med videnskab og kvantemekanikkens ubestemmelighed kunne måske være et charmerende alternativ til det guddommelige.

FA: Du har offentligt erklæret: "at den mest tåbelige religion er islam".

MH: I virkeligheden kunne mit eller dit eller mange andre videnskabs- og troshungrende menneskers valgsprog være: "Lad os ikke påkalde hans Hellige

Navn forgæves".

Vi mennesker kunne klones til en udødelig art. Sandhed og skønhed ville altid være kunstens og videnskabens myter, men uden forfængelighedens brod.

FA: Michel i "Plateforme" er ked af, at han bor i et af disse "civiliserede" lande, hvor mange blot udviser ligegyldighed og undertiden grusomhed i deres parforhold.

MH: 60'ernes påtvungne løsagtighed har forårsaget en desillusion i den del af verden, der kalder sig civiliseret.

FA: Men du tror, at altruismen er en menneskelig dyd, der er i stand til at bekæmpe folks angst. Derfor tragter dine personer efter ømhed... og hvis de ikke finder den, tyr de til "sex-turisme".

MH: De trøstesløses rejser på jagt efter trøst. Det er verdens fremtid!.... Kvinder og mænd tyr med en stigende frimodighed til den tredje verdens sex-service

FA: Tror du, at vi i vores samfund er ligeså ulykkelige som frustrerede i vores kærlighedsliv?

MH: Vi står jo over for tusindvis af individer, der ikke har anden udvej end at sælge deres krop. Det er den ideelle situation for handel!

FA: I en gærende uro holdt i ave af fattigdommen!...

MH: Husk at hovedpersonen i "Lanzarote" skriver til fortælleren: "sexualiteten er en højere drivkraft... jeg har besluttet mig for at blive religiøs og give afkald på en del af den individuelle frihed... og jeg ved godt, at det vil blive fortolket som en dramatisk personlig fiasko".

FA: Det sande er ikke sandsynligt, selvom det sandsynlige ikke er sandheden.

MH: Vi bærer alle en forræder indeni os: forfængeligheden der forsvinder... under Guds beskyttelse.

FA: Man kan sikkert få indsigt efter at være faldet i afgrunden. Og da virkeligheden er et bedrag og verden en illusion, vil medlemmerne af "det humanistiske politi" i en af dine bøger organisere fromhedsorgier. Hele familier deltager i denne hellige erotik uanset alder, køn eller familiemæssige bånd.

MH: Vi kan jo drømme stik imod tanken og al logik. I denne historie er de gamle i sekten i besiddelse af skønhed, fordi de nærmer sig Gud.

FA: I dag giver falskheden sig ud for at være autenticitet i den bedste af virtuelle verdener. De sidste sider af "Plateforme" foregår ligesom i "Elementpartikler" og "Lanzarote" i fremtiden.

MH: Jeg tror ikke, at nogen kritiker har slået ned på dette så afgørende spring i tiden.

FA: Globetrotterne besøger kun tomhedens skygger...Litteraturen er et spejl af sin samtid.

MH: "Plateforme" udkom i boghandlerne 18 dage før angrebet på World Trade Center...

FA: ... Aske-tirsdag. Midt i al denne mangel på information har romanforfatteren ifølge Milan Kundera evnen til at iagttage og pligten til at formidle os sin latter og tvivl.

MH: Kun tavsheden er forbryderisk, racistisk og obscøn.

FA: Når du som forfatter når logikkens yderste grænse, begynder verden at skabe sig selv efter dit forbillede .

MH: Det ville være mere effektivt at bombardere med miniskørter end med missiler. Det svage led i det muslimske samfund er hunkatten. Det er den strategiske ressource.

FA: Den svages svage led er kønnet hos "det svage køn".

MH: Jeg kan ikke forestille mig et levedygtigt samfund uden en religion som enende holdepunkt.

FA: Drømmer du om en verdensregering baseret på godhed og broderskab?

MH: Et samfund, der er styret af moralske principper ville holde ligeså længe som universet selv.

FA: Og alligevel bebrejder man dig for at "fornægte mennesket"... Hvad skulle vi kræve af moderne filosoffer, kunstnere og videnskabsmænd, der beskæftiger sig med transcendens?

MH: At de skal give os principperne for en mulig tilværelsesform.... Clément vil forandre verden!

(Når jeg nærmer mig prøver Clément at overbevise mig med sit menneskelige blik, men ... om hvad?)
(Oversat af Viveca Tallgren)